בס"ד

יום ג', ב' בחשון תשנ"ז (15 באוקטובר)

בראש חודש חשון:
ניסן בנ"ן ב"ת ה'מקדש - מקדש שלמה" - בשנת ה'-ו
לשלכות שלמה, ה"א שנת 487 לצאת ישראל ממצרים
לעומר שנת 2935 לבריאת העולם (ה-825, לשלנ"ם)

ביום ב' בחשון:
כיבוש ירושלים על-ידי בלת-אל-דין, נקם המלכה הענדרת.
ועלות בשנת 4948, 1187 לשלנ"ם. לאחר הוועד לירושלים לבואו
שוב לירושלים - הפעם שיאסר לנו לאחר! מורד בר-כוכבא כ-1050
שנה לשקי-טן !!! פרט' הגירוש להלן:

לאחר בניעת אשקלון הגיעה שעתה של הבירה. ב־20 בספטמבר התייצב צַלַאח אַלְדין מול חומותיה ושם מצור על העיר. בעיר, שאוכלוסייתה מנתה בימות שלום 20–30 אלף נפש, הצטופפו עתה פליטים רבים מן הסביבה. היו אלה בעיקר פַרַנקים, אולם אף נוצרים־מזרחים (יוונים־אורתודוקסים, יעקוביטים, ארמנים ובני כיתות נוצריות אחרות); כן נמצאו בתוך העיר באותה שעה גם כחמשת־אלפים שבויי מלחמה מוסלמים. עם זאת היה כוח־האדם שעמד להגנתה זעיר. לפי שחיל־המצב וגדודי המגן נטבחו או נשבו בקרב חטין וחוב האוכלוסיה של העיר לא יכולה היתה לשאת נשק. פיקוד ההגנה נמסר לידי פליט קרב חטין, בַּלְיַן מאיבלין. כשלא מצא בעיר אלא שני אבירים, העניק סמיכות אבירים לצעירי מעמד האצולה שמלאו להם 15 שנה ואף הסמיך לאבירות בני בורגני ירושלים; כך יצר כוח צבאי להגנתה של העיר. אולם לאחר מצור של כשבוע ימים החלו להישמע בתוך העיר הנצורה קולות בעד הכרעה, כלומר בעד פעולה קרבית תכופה או משא־ומתן עם הצרים על העיר. בהתייעצות בין מפקד העיר, בַּלְיַן מאיבלין, האפטריארך של ירושלים הרַקליוס ומפקדי המסדרים הצבאיים בעיר הוחלט על משא־ומתן עם האויב. תחילה סירב צַלַאח אַלְדין לשאת־ולתת עם הפרַנקים בטענה שעליו לגמול לצלבנים על מעשיהם בכיבוש העיר ב־1099. לבסוף, הסכים בעצת האמירים שלו להצעת פשרה, שלפיה תיכנע העיר ותושביה יהיו להלכה שבויי מלחמה אלא שתמורת תשלום יפדו עצמם מן השבי. התשלום נקבע בעשרה בִּיזַנטים לגבר, חמישה לאשה ושני בִּיזַנטים לילד. ב־9 באוקטובר נמסרו מפתחות העיר ירושלים לאדונה החדש והחלה יציאה המונית של הנוצרים מן העיר, שנמשכה ארבעים יום. רק לעניי העיר לא נמצא גואל ו־15,000 איש, לערך, נשארו בידי צַלַאח אַלְדין ואלה הועברו בתור שבויים לערי האסלאם. בעיר נשארו הנוצרים המזרחיים, והם התחייבו עתה במס גולגולת (ג'זְיַה) בתור "אנשי־חסות". ירושלים הפכה עתה לעיר מוסלמית. הצלב שהתנוסס מעל ל"מקדש האדון" הצלבני, הוא כיפת הסלע, הורד והוחלף בסהר; צלב הזהב הענק שמעל לבניין הגדול האחר בהר־הבית, "מקדש שלמה", משכן המטה הראשי של מסדר הטֶמְפְּלַרים, הורד ונסחב בחוצות העיר; "מִקְדַּשׁ שְׁלֹמֹה" שב עתה וְהיה לְמַסגד אַלְאַקְצַא.

יום נעים!